

Flå kommune
Nes kommune
Gol kommune
Hemsedal kommune
Ål kommune
Hol kommune

Postadresse:
Gol kommunehus
Viltforvaltningen
Gamlevegen 4
3550 Gol

Prosjektledelse:
Epost: kejet@online.no
Tlf: 916 83 697

Org.nr. 964952612

Dato: 12.5.2018

Søknad om økonomisk støtte til Vilt og trafikk

Vilt og trafikk startet i Hallingdal i mars 2010 som delprosjekt i Trafikktryggleik Hallingdal. Bakgrunnen var at regionen gjennom mange år hadde vært svært utsatt for viltpåkjørsler på både veg og jernbane. Etter at Trafikktryggleik Hallingdal ble avsluttet våren 2012, fortsatte Vilt og trafikk som et frittstående og bredt anlagt samarbeidsprosjekt – for en stor del basert på frivillig innsats.

2010 - 2017

Prosjektet har utrettet mye og oppnådd gode resultater. Nedgangen i antall trafikkdrept hjortevilt er betydelig. Ser vi samlet på rådyr, hjort og elg, er nedgangen 28 prosent på veg og 66 prosent på jernbane i årlig gjennomsnitt i prosjektperioden sammenlignet med de seks forutgående jaktårene. På strekninger med fysiske tiltak er nedgangen til dels opp mot 100 prosent. Statistikkene refererer seg til jaktårene 2010 – 2017, altså fram til 31. mars 2017.

Gjennomføringen disse sju årene har vi definert som et fullført og avsluttet prosjekt – og som et grunnlag for et etterfølgende prosjekt.

"Vilt og tryggere trafikk"

Fra 2018 videreføres Vilt og trafikk som et nytt treårig prosjekt i et utvidet perspektiv. Dette er et uttrykk for at økt fokus på risikoen for viltulykker også bidrar til å redusere tallet på andre trafikkulykker. Derfor har vi valgt slagordet "Vilt og tryggere trafikk" for disse tre årene.

De etablerte fysiske tiltakene skal vedlikeholdes og forbedres, men nye tiltak må også settes i gang fordi vi står overfor større utfordringer enn tidligere. Årsaken er skrantesjuke og forbud mot fôring og utlegging av saltsteiner. Ekstra ille blir det når vi i tillegg får slike snømengder som vi har hatt den siste vinteren.

Dette betyr ikke minst at informasjonsvirksomheten overfor vegfarende må styrkes – med videreføring av kampanjen "Vilt på ville veier" og distribusjon av viltbånd, bruk av kampanjefilmene våre, fornying av hjemmesiden www.viltogtrafikk.no, opprettelse av facebook-konto og annen aktivitet som kan komme til etter hvert.

Målsettinger

- Færre alvorlige trafikkulykker (ikke bare viltulykker)
- Ytterligere nedgang i gjennomsnittlig antall drept hjortevilt på veger og jernbane målt mot det årlige gjennomsnittet i jaktårene 2015 – 2017
- Bedre varsling av viltulykker
- Mindre dyrelidelser
- Ivareta trafikantene etter ulykke
- Ivareta fallviltmannskapenes sikkerhet

Finansiering

Fysiske tiltak

De fysiske tiltakene finansieres over budsjettene til Bane Nor og Statens vegvesen. Begge etatene deltar i Vilt og trafikk og er representert i prosjektforumet. Dette har påvirket til større bevilgninger til Hallingdal. Mange av tiltakene blir etablert etter tilråding fra viltforvaltningene i Hallingdals-kommunene, som alle er representert i forumet.

Kampanjen

Det økonomiske grunnlaget for kampanjen "Vilt på ville veier", som ble lansert høsten 2015 med nasjonale ambisjoner, er tilskudd fra Samferdselsdepartementet, Buskerud fylkeskommune og mange andre.

Takket være velvillige bidragsytere har vi kunnet opprette nettside, produsere flere filmer tilknyttet kampanjen og trykke 210 000 viltbånd fordelt på tre opplag. Hittil er ca 160 000 sendt ut til et hundretalls kommuner. Dessverre ikke til mange i Buskerud utenom Hallingdal.

Båndene er tekstet med god informasjon om hvordan redusere egen risiko for viltpåkjørsler og hvordan opptre etter en eventuell påkjørsel. Båndene kan i tillegg brukes til å merke ulykkesstedet dersom dyret stikker til skogs etter sammenstøtet.

Prosjektstyringen

Også prosjektstyringen er avhengig av ekstern finansiering, og vi håper nå på et spleiselag mellom Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen, Bane Nor og kommunene i Hallingdal for videreføringen. Søknader er sendt de tre førstnevnte, og Bane Nor har allerede bevilget 75 000 kroner.

Budsjett for prosjektstyringen

Kostnader	2018	2019	2020
Lønn prosjektleder	90 000	90 000	90 000
Fornyng av nettside	33 180		
Drift av nettside	4 455	5 940	5 940
Reiser	15 000	20 000	20 000
Andre utgifter	7 365	34 060	34 060
Totalt	150 000	150 000	150 000

Vi ser for oss en slik finansiering:

	2018	2019	2020
Buskerud fylkeskommune	70 000	70 000	70 000
Statens vegvesen	25 000	25 000	25 000
Bane Nor	25 000	25 000	25 000
Hemsedal kommune	5000	5000	5000
Gol kommune	5000	5000	5000
Nes kommune	5000	5000	5000
Ål kommune	5000	5000	5000
Hol kommune	5000	5000	5000
Flå kommune	5000	5000	5000
Totalt	150 000	150 000	150 000

Vi søker med dette hver kommune om et tilskudd for perioden 2018 – 2020 på til sammen kr 15 000,-

Eventuelle tilskudd vil vi be om å få overført når vi kan dokumentere tilsagn fra flere bidragsyttere.

Med vennlig hilsen
Vilt og trafikk

Knut Erik Jetlund (sign)
prosjektleder

Tlf. 916 83 697
E-post: kejet@online.no

Vedlegg: "**Vilt og trafikk** / Prosjektrapport 2010 - 2017 / Forslag Handlingsplan 2018 – 2020"

VILT OG TRAFIKK

Prosjektrapport 2010 - 2017

Handlingsplan 2018 - 2020

Samarbeid: Tydelig budskap fra Bjørn Nyhus (t.v.), Statens vegvesen; Jon Anders Hefte, Bane Nor og Jon Andreas Ask, Flå og Nes kommuner.

Innhold

Prosjektrapport for perioden 2010 - 2017.....	4
Innledning	4
Forum Vilt og trafikk i Hallingdal.....	4
Koordineringsgruppe	5
Aktivitet.....	5
Målsettinger.....	5
Kombinasjonstiltak.....	5
Vilttrekk og påkjørsler.....	5
Trafikkdrept elg, hjort og rådyr 2010 – 2017 hele Hallingdal	6
Trafikkdrept elg 2010 - 2017 _hele Hallingdal	7
Rydding	8
Viltgjerder	9
Kartleggingsområde CWD 2017	16
Merkeprosjekt på elg	17
Etablerte fysiske tiltak i Hallingdal i perioden 2010 – 2017.....	18
Tiltak for organisering, sikkerhet og varsling.....	19
Samarbeid med politiet	21
Informasjonskampanjen Vilt på ville veier.....	24
Resultat 2010 - 2017	30
Vurdering av aktiviteten 2010 – 2017.....	32
Økonomi.....	34
Faglige og økonomiske bidragsytere	35
Handlingsplan Vilt og trafikk for perioden 2018 – 2020.....	36
Videreføring	36
Prosjektforum	36
«Vilt og tryggere trafikk»	37
Aktivitet og finansiering.....	37
Fysiske tiltak i Hallingdal	38
Vilttrekk og påkjørsler.....	39
Sikkerhetskurs for fallviltgrupper	39
Informasjonsvirksomhet	40
Budsjett Vilt og trafikk 2018 – 2020.....	41

Prosjektrapport for perioden 2010 - 2017

Innledning

Vilt og trafikk ble startet i Hallingdal i mars 2010, som delprosjekt i det femårige prosjektet Trafikktryggleik Hallingdal. Etter at Trafikktryggleik Hallingdal ble avsluttet i mai 2012, har Vilt og trafikk fortsatt som frittstående, selvstendig og bredt anlagt samarbeidsprosjekt.

Bakgrunnen var at regionen Hallingdal gjennom mange år hadde vært svært utsatt for viltpåkørsler på både veg og jernbane.

Takket være mange gode bidragsytere – både økonomisk og faglig – har Vilt og trafikk i Hallingdal oppnådd svært gode resultater i prosjektperioden 2010 – 2017. Nedgangen i antall påkørsler er betydelig på både veg og jernbane. Og vi har høstet mye verdifull erfaring og tilegnet oss mye kompetanse. Dette ønsker vi også skal komme hele Buskerud fylke / Region Viken til gode.

Rapporten for hele prosjektperioden 2010 – 2017 skal også være grunnlaget for fortsatt prosjektbasert virksomhet - tuftet på bred forankring, helhetstenkning og kombinasjon av tiltak.

Forum Vilt og trafikk i Hallingdal

Desember 2017:

Knut Erik Jetlund – prosjektleder
Jon Anders Hefte – Bane Nor
John Helge Klaussen – Statens vegvesen
Bjørn Nyhus – Statens vegvesen
Einar Ottesen, Statens vegvesen
Heidi Granli – ordfører Gol kommune
Geir Vidme – politiet
Christoffer Norhaug – politiet
Kjell Sævre – Viltnemnda Flå kommune
Torbjørn Grøslandsbråten, Viltnemnda Flå kommune
Andreas Ask – viltforvalter Jon Nes kommune
Knut Aavestrud – fagleder Flå kommune
Ole-Petter Haugen – viltnemnda Nes kommune
Tommy Haugen – viltnemnda Nes kommune
Gerd Jorde – viltnemnda Nes kommune
Jørn Magne Forland – viltforvalter Gol kommune
Paul Ole Kleven – viltnemnda Gol kommune
Petter Owesen – viltforvalter Hemsedal kommune
Olav Wollebæk – viltnemnda Hemsedal kommune
Ragnar Haga – viltforvalter Ål kommune
Ove Flatland – Ål kommune
Per Aksel Knudsen – viltnemnda Hol kommune
Torkil Bratberg Dokk – utmarksrådgiver Hol kommune
Kolbjørn Berg – Hallingskog
Frederick C. Lund – NAF avd. Hallingdal
Ole Jonny Læg Reid – Norges Lastebileier-Forbund avd. Hallingdal

Koordineringsgruppe

Knut Erik Jetlund	tlf.: 91683697 – eposet: kejet@online.no
Jørn Magne Forland	tlf.: 97021974 – eposet: jorn-magne.forland@gol.kommune.no
Jon Andreas Ask	tlf.: 41510404 – eposet: jon.ask@flaa.kommune.no
Jon Anders Hefte	tlf.: 91659856 – epost: jon-anders.hefte@jbv.no

Aktivitet

1. Fysiske tiltak
2. Informasjon til trafikantene
3. Kartlegging av påkjørsler relatert til viltets bevegelser for målretting av tiltak.
4. Sikkerhetskurs for fallviltmannskapene

Målsettinger

- Halvere antall viltpåkjørslar i regionen som helhet
- Tilnærmet null påkjørslar på strekninger med fysiske tiltak
- Bedre varsling av viltulykker
- Mindre dyrelidelser
- Ivareta trafikantene etter ulykker
- Ivareta fallviltmannskapenes sikkerhet

Vi har hatt hovedfokus på elg. Fra 2018 skal det være lik fokus på elg, hjort og rådyr. Målsettingene skulle nås i reelt samarbeid mellom partene i prosjektet, helhetstenkning og kombinasjon av tiltak.

Kombinasjonstiltak

1. Informasjon om påkjørselsfaren på veg
2. Rydding ved veg og jernbane
3. Elektrisk gjerder ved veg og jernbane
4. Passeringsport med infrarød detektering ved riksveg 7
5. Ledeverger ved jernbanen
6. Fôring
7. Saltsteiner
8. Aktiv skilting
9. Kartlegging av påkjørslar og viltets bevegelser

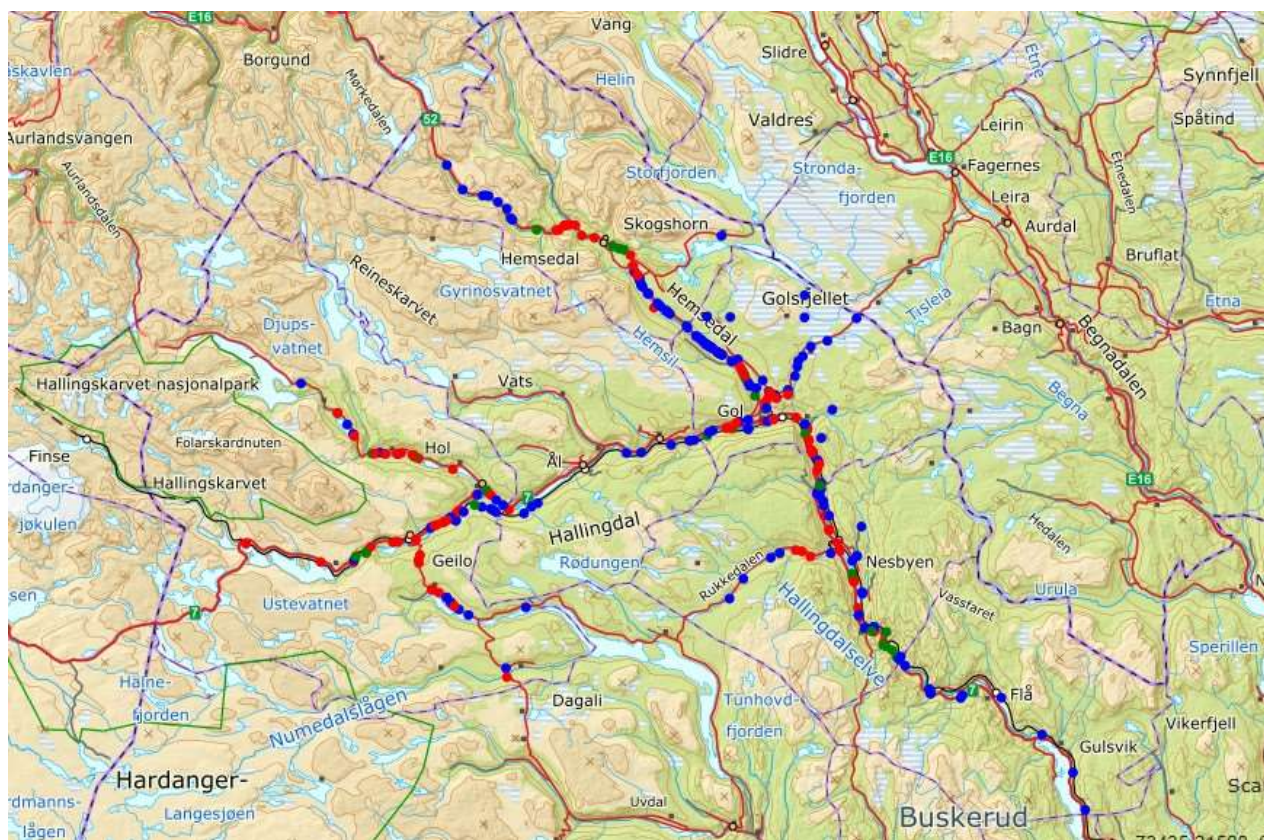
Vilttrekk og påkjørslar

Statistikken er hentet fra Hjorteviltregisteret og bygger på innrapporterte data fra viltnemndene og andre. Kommunene er nå forpliktet til å legge inn fallviltdata med blant annet GPS-koordinater i Hjorteviltregisteret enten fortløpende eller etter endt jaktår (1. april til 31.mars).

Kartene viser trafikkdrept hjortevilt i perioden 2010 - 2017. I denne perioden har vi konsentrert oss mest om elg. Derfor er elg også framstilt i eget kart. Fra 2018 skal påkjørslar av hjort og rådyr tillegges like stor vekt.

Kunnskapen om påkjørselspunkt og -strekninger gir føringer for hvor nye tiltak bør iverksettes.

Trafikkdrept elg, hjort og rådyr 2010 – 2017 hele Hallingdal

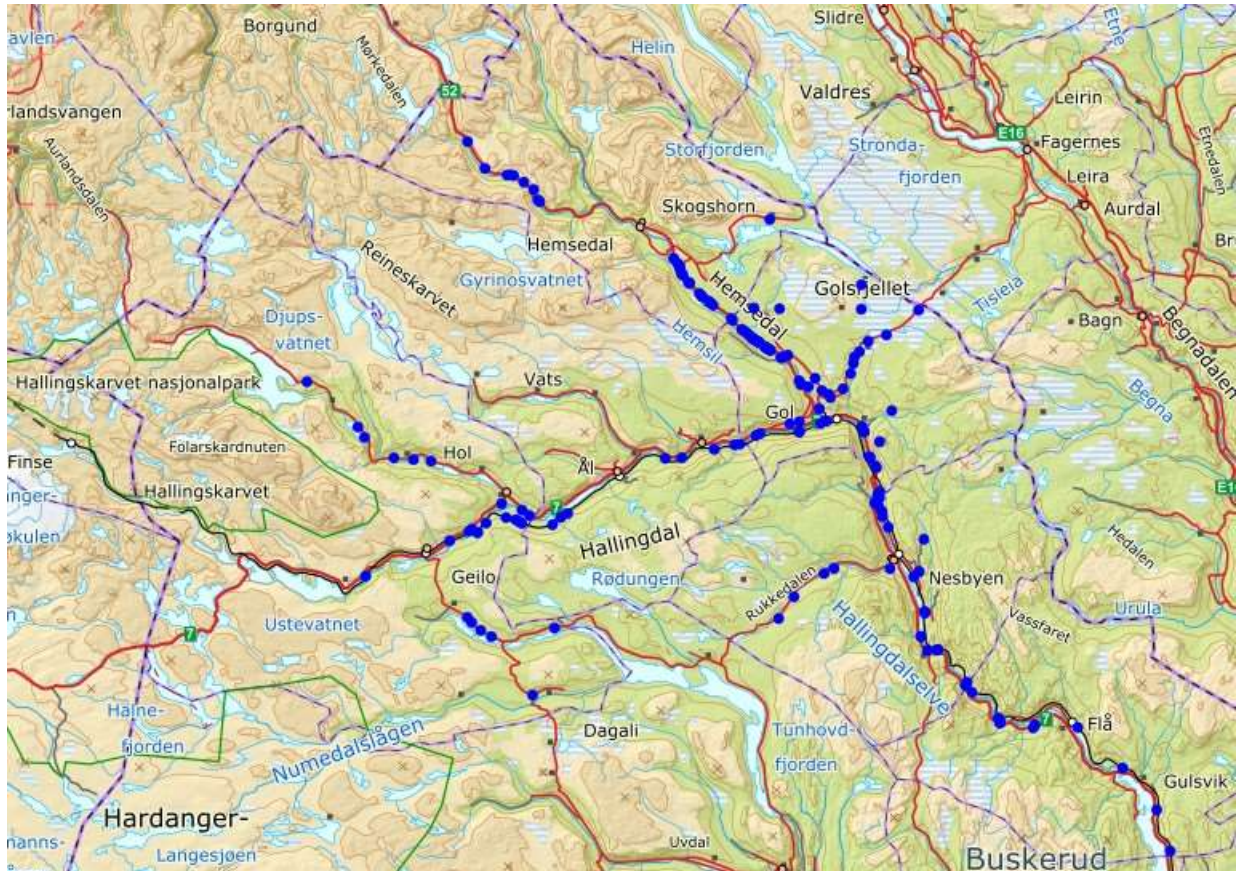
Kartet viser trafikkdrept elg (blått), hjort (grønt) og rådyr (rødt) Hallingdal i perioden 2010 – 2017.

Kilde: hjorteviltregisteret.no. Statistikk og kart bygger på koordinatfestede hendelser innrapportert fra fallviltgruppene i kommunene. Hendelser som ikke er registrert i hjorteviltregisteret, er ikke med i framstillingen. Det varierer fra kommune til kommune hvor fullstendig registreringene er.

Kartets hovedpoeng er å vise hvor påkjørslene skjer og dermed danne utgangspunkt for tiltaksliste og gjennomføring av tiltak i arbeidet med å redusere påkjørsler.

Hjorteviltregisteret er åpent og tilgjengelig for alle

Trafikkdrept elg 2010 – 2017 hele Hallingdal

Kartet viser trafikkdrept elg i Hallingdal i perioden 2010 – 2017.

Kilde: hjorteviltregisteret.no. Statistikk og kart bygger på koordinatfestede hendelser innrapportert fra fallviltgruppene i kommunene. Hendelser som ikke er registrert i hjorteviltregisteret, er ikke med i framstillingen. Det varierer fra kommune til kommune hvor fullstendig registreringene er.

Kartetets hovedpoeng er å vise hvor påkjørslene skjer og dermed danne utgangspunkt for tiltaksliste og gjennomføring av tiltak i arbeidet med å redusere påkjørslar.

Hjorteviltregisteret er åpent og tilgjengelig for alle

Rydding

I løpet av prosjektperioden 2010 – 2017 er følgende strekninger langs riksveg 7 ryddet.

Flå

- Aavestrud
- Gislerud

Gol

- Storøyne
- Engene
- Gladhus til Granheim

Ål

- Asylmottaket (avsluttet i 2017) til avkjøringen Torpo øst
- Avkjøringen Torpo vest til Torpomoen
- Torpomoen til Ål Trelast
- Gullhagen til Oppsjøtippen
- Breie til kommunegrensen mot Hol, bare høyre side av vegen
- Strekningen Sirerudningen – Trillhus (asylmottaket til kommunegrense mot Gol).
- Ikke alle berørte grunneiere underskrev ryddeavtalen, og hos disse ble det ikke ryddet.

Hol

- Majebakkene
- Bakken opp mot Kvisla (like etter Hagafoss)
- Foss til Aaker

Hemsedal

- **Det er bra rydda på rv 52 sør for sentrum**

Bergensbanen:

Jernbaneverket/Bane Nor har ryddet langs Bergensbanen i 2009 - 2010. Dette er ikke en direkte del av prosjektet, men tiltaket har hatt en merkbar effekt på viltets bevegelser. I perioden 2015 – 2017 brukte Bane Nor årlig kr 650 000,- til sprøyting og rydding a v ettervekst.

Ved gjerdene

Det har vært mye rydding av busker og kvist langs de elektriske gjerdene langs veg.

Bedre sikt: Her kommer elgen ofte. Nå er skråningen rydda for kratt og skog. Dermed får bilistene sjansen til å se dyret på lengre avstand.

Viltgjerder

Langs jernbanen er det satt opp til sammen 20280 meter viltgjerde. Dette fordeler seg på 11770 meter el-gjerde og 9210 gjerde uten strøm. De siste tre årene (2015 – 2017) har Bane Nor bevilget til sammen 3,4 millioner kroner til viltgjerder langs jernbanen i Hallingdal.

Det er også satt opp ca. 800 meter el-gjerde langs rv 7 i kombinasjon med en passeringsport ved Aavestrud i Flå.

Permanente viltgjerder

Dette er 2 meter høge kombinerte sau- og viltgjerder uten strøm.

El-gjerder

Et forsøksprosjekt med el-gjerde ble startet høsten 2010 i Nes kommune på en 2,5 kilometers strekning sørover fra Svenkerud. Gjerdet ble satt opp langs jernbanen, men hensikten var også å påvirke til reduserte påkjørsler langs fylkesvegen og riksveg 7.

Prosjektet tok sikte på å finne ut om det er mulig å stoppe/lede trekkelg som kommer ned fra Nes Østås. Nes kommune har i mange år hatt store tap trafikkdrept elg på denne strekningen. Elgen krysser her jernbanen og fylkesvegen, som går parallelt. Om vinteren kan elgen også krysse Hallingdalselva og kommer dermed i konflikt med trafikken på riksveg 7.

Høyden på gjerdet er ca. 2 m. Det ble skrudd stående lekter på det eksisterende sauegjerdet. Etter ca. 1,9 km er det en undergang ved Josvanger. Her legges spenningen/jordingen i kabler til siste del av gjerdet. Elgen har mulighet for å passere i denne undergangen. Spenningen for å drifte gjerdet tas fra jernbanens omformerstasjon.

Etter flere forespørsler på ulike elektriske gjerder falt valget på Eiksenteret Gol. Leverandør er Atec AS på Klepp i Rogaland. Kostnadene i prosjektet på kr 60.000,- ble delt mellom Jernbaneverket og Statens vegvesen.

Leverandøren anbefalte å bruke tre ståltråder med jord i midten. Etter en periode ble det besluttet å strekke en fjerde ståltråd for å bedre jordingen. Senere er det også delvis brukt fem tråder. Trådene festes i isolatorer med en avstand på 30 cm. Da trådene kan være vanskelig å se, er det i tillegg hengt opp refleksbånd på øverste trådfeste. Med store mellomrom er det montert elektroniske enheter som blinker. Blinkingen gjør det enkelt å se om gjerdet er i funksjon. Synker spenningen under 3000 volt, stopper lampene å fungere. Det er også hengt opp varselskilt om høyspenning langs hele strekningen. For å bedre jordingen ble det i februar 2011 slått 2 stk. 20 mm armeringsjern ca. 1,6 m ned i grunnen. Etter anvisning fra leverandøren brukes grus og salt rundt armeringsjernene.

Gjerdene skal være godkjent i henhold til gjeldende forskrifter. Kostnaden for gjerde og oppsett ligger på ca. kr 160,- per meter. Eksempel på godt samarbeid og vedlikeholdskostnader: Skøytegruppa i Gol IL får kr 6.000,- per år for ettersyn og vedlikehold av gjerdet langs jernbanelinja fra Gol stasjon.

Alle gjerdene

I løpet av prosjektperioden er følgende gjerder satt opp etter samme mønster som i beskrivelsen ovenfor. I tillegg omtales vedlikehold og oppgraderinger.

Nes

- 2,5 km el-gjerde langs jernbanen på Nes østside høsten 2010.
- Jernbaneverket har i 2016 erstattet noe el-gjerde med permanent gjerde. Totalt ca. 5 km.

Gol:

- Høsten 2011 satt opp 2,2 km el-gjerde langs jernbanelinja fra Gol stasjon til Mobrua. Dette ble gjort for å hindre at elg og hjort trekker ned til linja og videre til riksveg 7. I 2011/2012 ble ingen dyr påkjørt på denne strekningen. Gjerdet har med unntak av svært korte episoder fungert hele sesongen. Da trær blåste over gjerdet vinteren 2012 måtte dette repareres og forsterkes enkelte steder.

Flå:

- 2,5 kilometer el-gjerde langs jernbanen ved Roppemoen høsten 2011.
- 3,8 kilometer el-gjerde langs jernbanen ved Austvoll høsten 2013.
- 800 meter forlenging med høyt gjerde langs jernbanen ved Roppe i 2016.
- I sammenheng med en passeringsport for elg er det satt opp 400 meter el-gjerde på begge sider av riksveg 7 ved Aavestrud.

Ål:

- 2,8 km langs jernbanen fra Jegermoen til Torpomoen.

Høsten 2013: På denne 3,8 kilometer lange strekningen på østsida i Flå ved Nordre Gaptjern / Velta pleier det å gå med 12-13 elg hvert år. Forhåpentligvis blir påkjørslene langt færre etter at el-gjerde er kommet på plass. Fra venstre: Kjell Sævre, Kolbjørn Berg, Leander Gaptjern og Magne Akervold.

El-gjerde: Kjell Sævre og Torbjørn Grøslandsbråten monterer el-gjerde.

Med håndmakt: Ola Akervold drar ut strømtråd til enda et gjerde ved jernbanen.

Passeringsporten med detektering på riksveg 7 ved Aavestrud

Her – ca. 2 km nord for Flå sentrum – går et mye brukt elgtrekk, og prosjektet ønsket å teste ut et opplegg med overvåking av viltovergang med varsling, i kombinasjon med strømførende viltgjerder.

Tiltaket er i hovedsak finansiert av Statens vegvesen.

Opplegget ble montert høsten/vinteren 2011: et elektrisk gjerde med en port ved Aavestrud. To infrarøde sensorer registrerer passerende elg (og annet), og et signal overføres til to mekaniske varslingstavler – en for hver kjøreretning – ved riksveg 7. Trafikantene varsles ved at skiltet åpner seg og viser teksten «Elg-trekk» og blinkende gul varsellampe på toppen av skiltet.

Hovedretningen på dalen i dette område er øst – vest. Men siden det er naturlig å definere oppover dalen som nord, gjøres dette her også. Gjerdet får derfor segmentene: Nord-Vest, Nord-Øst, Sør-Vest og Sør-Øst. Gjerdesegmentene begynner ved porten.

El-gjerdet i tilknytting til passeringsporten besto i utgangspunktet av 5 tråder festet til lekter med 5 isolatorer på hver lekt. Lektene er skrudd fast på stolper eller på trær der dette måtte passe. I den ene enden er trådene festet til isolatorer og i den andre enden er det strammere og fjærer for å avlaste trådene. Det er satt ned jordspyd for å gi god jording. I tillegg er segmentene på vestsiden koblet til jordkabel. Den positive ledningen mellom segmentene er lagt i trekkerør under vegbanen. Det er montert strømforsyning for 220 volt på en allerede eksisterende stolpe i nærheten, og dette gir strøm til alle segmentene. Spenningen er 6 500 volt.

Varslingen

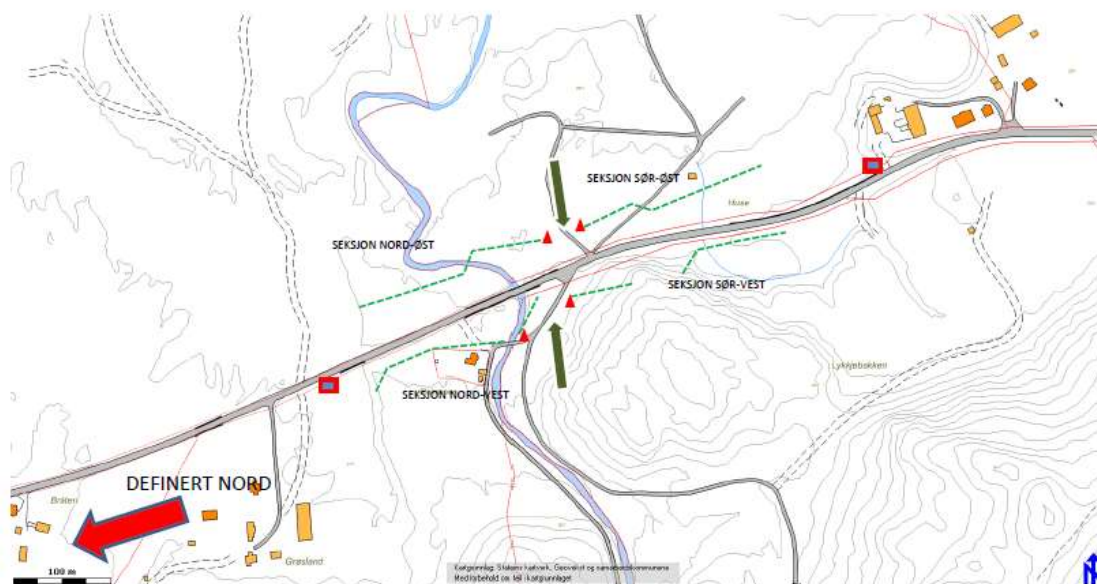
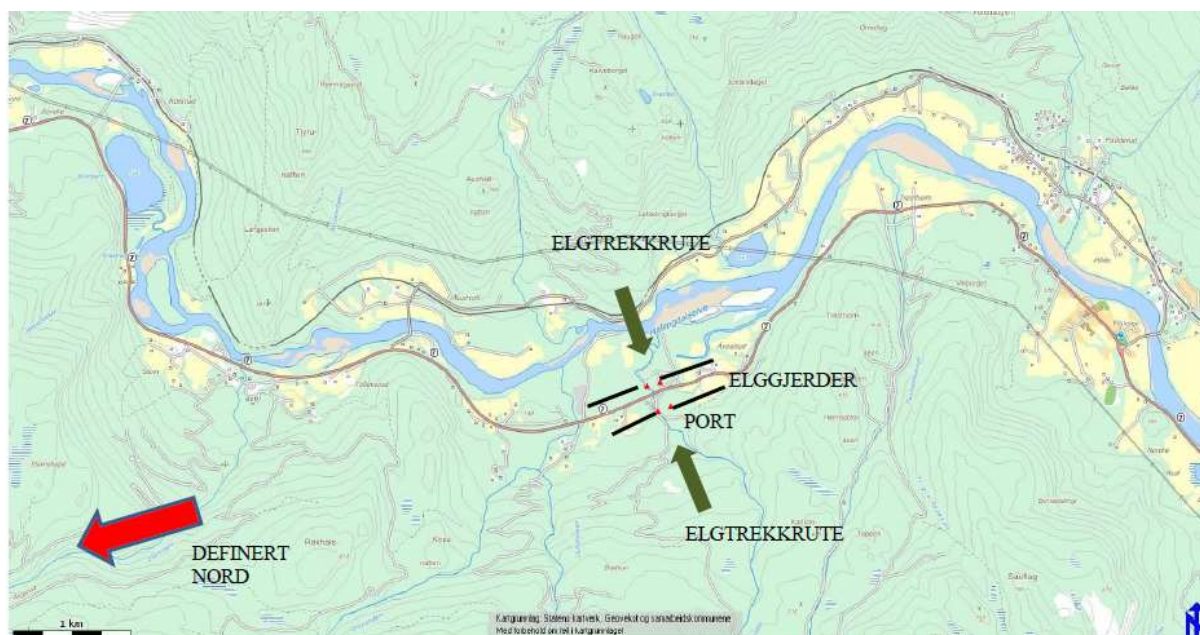
Porten styres av de fire sensorene. Den infrarøde strålen brytes når noe passerer, et signal sendes trådløst til de to mekaniske varslingstavlene og trafikantene blir varslet. Varslingen pågår i 4 minutter. Tavlene er plassert 300 meter før porten. Det er 400 meter gjerde på hver side av vegen.

Segmentene

- Gjerdesegment Nord-Vest består av to seksjoner delt av Steinmo bru. Seksjonen nord for brua er ca. 190 meter. Den besto i utgangspunktet av fem tråder der første tråd (nederst) var positiv, andre tråd negativ osv. I ettertid er det montert en tråd lenger ned på stolpene. Denne er ikke strømførende. To funksjonsindikatorer er montert på gjerdet. Seksjonen sør for brua er ca. 45 meter og har fem tråder. Det er montert én funksjonsindikator.
- Gjerdesegment Sør-Vest består av to seksjoner delt av en fjellrygg. Seksjonen nord for ryggen er ca. 100 meter. Også denne er påmontert en sjette ikke strømførende tråd. Én funksjonsindikator. Seksjonen sør for ryggen er også ca. 100 m med fem tråder.
- Gjerdesegment Nord-Øst er ca. 220 meter. Gjerdet bestod i utgangspunktet av fem strømførende tråder med en funksjonsindikator. Her er det ettermontert to ikke strømførende tråder nederst.
- Gjerdesegment Sør-Øst er identisk med Nord-Øst.

Alle er merket med refleksbånd på øverste tråd og skilt som indikerer gjerde med sterk strøm.

Skisser for passeringsporten ved Aavestrud

- ELGGJERDE
- PORT
- ELGTREKK
- VARSELSKILT

Planlegging: Mye skal drøftes når et el-gjerde skal realiseres. Fra venstre: Jon Andreas Ask, Ole-Petter Haugen, Magne Akervold, Einar Ottesen og Kolbjørn Berg. Ole-Petter monterer isolatorer på lekter. Under er el-gjerdet på plass, og elgen har tydeligvis respekt for strømmen.

Aavestrud: Planlegging av passersingsport med detektering av passerende individer. Fra venstre: Magne Akervold, Kjell Sævre, Einar Ottesen, Geir Tore Slåtto og Ole Aavestrud. Torbjørn Grøslandsbråten (nærmest) og Leander Gaptjern er i gang med monteringen. Under ser vi «kanonene» og skiltet som har tatt signalet.

Aktiv skilting og nedsatt fart

Hvert år har Statens vegvesen rutinemessig satt opp ekstra skilt i perioden med størst fare for påkjørsler – fra desember til mars. Videre er det satt opp ekstra skilt ved spesielle lokale behov. Dette omfatter også påbud om nedsatt fart på særskilt utsatte strekninger.

Ledeveger

Til sammen 25 km med brøyta skogsbilveger langs jernbanen.

- Roppemoen
- Svenkerud
- Rotneim
- Ål retning Torpo

Fôring

Det er fôret i alle Hallingdals-kommunene sesongene 2010-2013. 200 til 250 kroner per ball pluss utkjøring. Bidragsytere: Jernbaneverket, Statens vegvesen, Gjensidige Hallingdal, kommuner, grunneiere og jaktlag.

Statistikk over antall rundballer i prosjektperioden fordelt på jaktår

Kommune	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Flå		66	61	85	52	61	50	0
Nes		60	70	60	52	66	54	0
Gol	312	184	164	155	135	223	164	0
Hemsedal	29	36	40	8	38	8	10	0
Ål	110	101	113	185	125	184	126	Før forbudet 5
Hol	64	48	26	50		52	46	Før forbudet 10

Attraktiv fôringsplass i Flå

Saltsteiner

Slike har blitt satt opp i skogen ca. 150 m fra gjerder. Dette for å redusere risikoen for at elgen går ned til vegbanen for å slikke salt.

Chronic Wasting Disease (CWD)

Fra høsten 2016 er salting og føring forbudt pga sykdommen CWD. Skrantesyke på norsk.

Vilt og trafikk har ikke søkt om dispensasjon fra forbudet. I forumets siste møte i 2017 orienterte representant fra Mattilsynet om CWD-problemet i Norge. Også relatert til fallgruppens arbeid.

Fakta om CWD

- Smitter fra andre dyr og fra miljøet
- Lang inkubasjonstid (16 mnd – 4 år)
- Smitta dyr skiller ut smitte i alle kroppsvæsker
- Smitta dyr dør
- CWD i Nordfjella sone 1 ser ut til å være identisk med CWD i Nord-Amerika
- Alle norske hjortedyrarter regnes som mottakelige for smitte

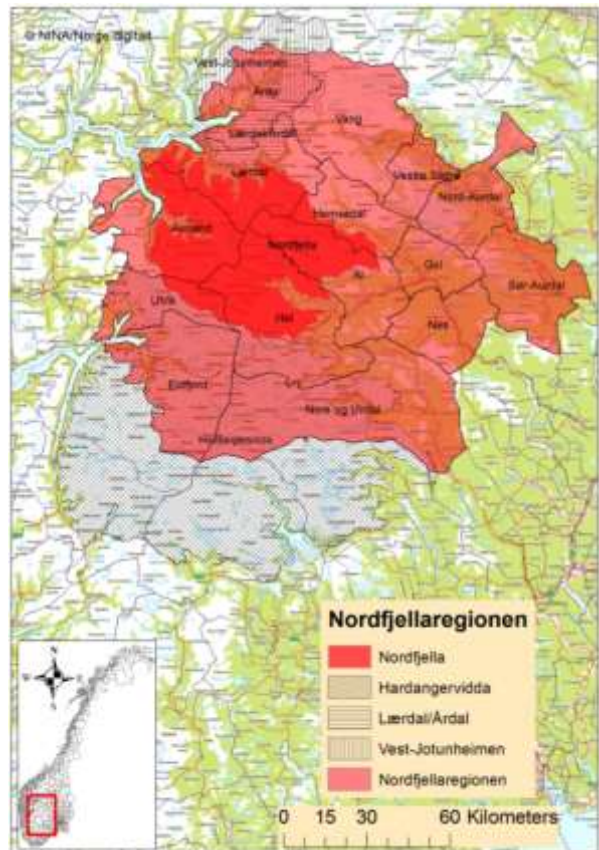
CWD og påkjørsler

- Alt fallvilt av hjortevilt eldre enn 1 år skal prøvetas for CWD
- Melding til kommunen som registrerer i Hjorteviltregisteret
- Kommunale ettersøkslag prøvetar når de er inne i bildet
- Kontakt Mattilsynet for prøvetaking av trafikkdrept hjortevilt

CWD-mottakelig art i Norge

Kartleggingsområde CWD 2017

Område	Prøver	Art	Periode
<i>Nordfjella villreinområde*</i>	Hode (Hjerne + lymfe + kjeve) + møkk fra villrein. Leveres ved mottaksstasjon (NINA).	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Hardangervidda villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Lærdal/Årdal villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
<i>Vest Jotunheimen villreinområde*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Villrein	Hele jaktperioden.
Østsida			
<i>Hol, Ål, Gol, Hemsedal*</i>	Innlevering av hode (Hjerne + lymfe + kjeve) + møkk. Leveres ved mottaksstasjon (NINA). Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Elg, hjort og rådyr Elg, hjort og rådyr	25. september – 16. oktober. Hele jaktperioden (unntatt perioden med hodeinnsamling).
<i>Vestre Slidre, Vang, Nord-Aurdal, Sør-Aurdal, Nes, Nore og Uvdal*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger. Kommunene aldersbestemmer elg i deler av området.	Elg, hjort og rådyr	Hele jaktperioden.
Vestsida			
<i>Lærdal, Årdal og Aurland*</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger. Kommunene aldersbestemmer hjort i deler av området.	Hjort, elg og rådyr	Hele jaktperioden.
<i>Ulvik og Eidfjord</i>	Hjerneprøve + møkkprøve innsendt av jeger	Hjort, elg og rådyr	Hele jaktperioden.

Merkeprosjekt på elg

Dette er organisert som et eget prosjekt. Utgangspunktet var et initiativ fra Vilt og trafikk i Hallingdal. Jørn Magne Forland er kontaktperson mellom merkeprosjektet og Vilt og trafikk i Hallingdal, som ser dette som svært viktig for å kunne målrette tiltakene best mulig.

Valdres og Hallingdal elgregion (ValHal) har sammen med Hol og Ål kommuner gått sammen om å gjennomføre en studie på elgens trekkatferd og bevegelsesmønster. Ved å merke 40 elger med SMS/GPS-sendere skal datafangsten fra dette utvalget kunne gi oss sikrere kunnskap om hvordan elgstammen i de to regionene skifter mellom sommerbeiter og vinterbeiter, hvor de sentrale trekkrutene går og hvor mange dyr som beveger seg over henholdsvis store og små avstander. Beiteadferd og trekk langs veg skal også sees nærmere på.

ValHal elgregion består av kommunene Hemsedal, Gol, Nes, Flå, Vang, Vestre-Slidle, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal. Gol kommune er prosjektansvarlig og skal gjennomføre prosjektet sammen med Norsk institutt for naturforskning (NINA). ValHal elgregion, Ål og Hol kommuner er prosjekteier.

Merkeområder er Todalen, Nes kommune; Golsfjellet, Gol kommune; Myro – Opheim, Ål kommune; Perstølen, Hol kommune; og Vassfaret, Sør-Aurdal kommune. NINA og styringsgruppa for prosjektet har avgjort hvor elgen skal merkes. En viktig faktor har vært muligheten for at helikopter kan lande.

GPS-prosjektet har en budsjetttramme på 1.5 millioner kroner (ekskl. mva.). Bidragsytere er de nevnte kommunene, Miljødirektoratet, Buskerud fylkeskommune, Oppland fylkeskommune, Bane Nor, Vilt og trafikk i Hallingdal og Hallingdal skogeierlag. Prosjektet startet høsten 2013. Forsøksdyrutvalget har gitt sin godkjenning. Merkingen har foregått vinteren 2014 og 2015 med påfølgende bearbeiding av data og statistiske analyser fram mot levering av sluttrapport innen 1. april 2018. Etter at dyra har blitt merket har frivillige i hver kommune også peilet individene for å se på mulig kalveproduksjon hos de merka elgkuene og det har også blitt samlet inn ovarier for å kunne lære mer om brunsttidspunkt og kalvedødelighet. Høsten 2017 startet arbeidet med sluttrapporten og det er nå kun et fåtall dyr som har GPS-sendere påmontert da disse enten har falt av selv (drop-off) eller at dyra har blitt skutt under jakt.

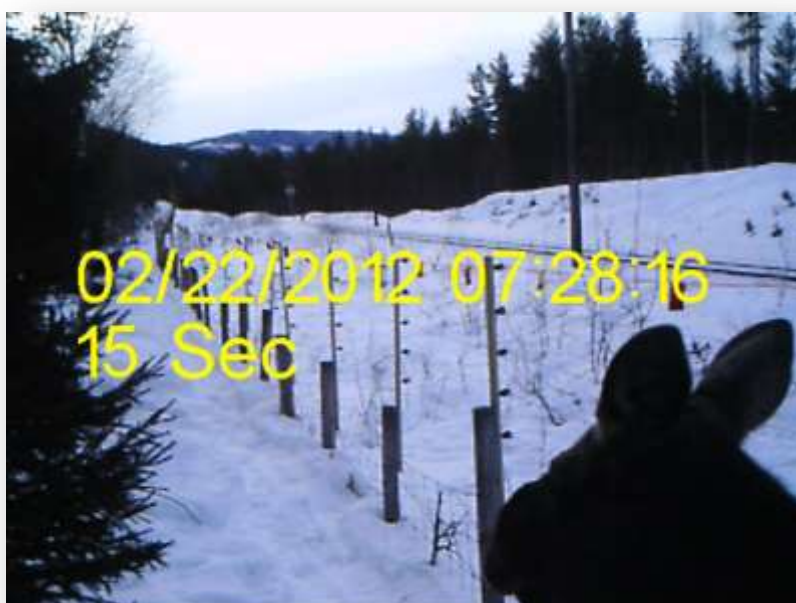
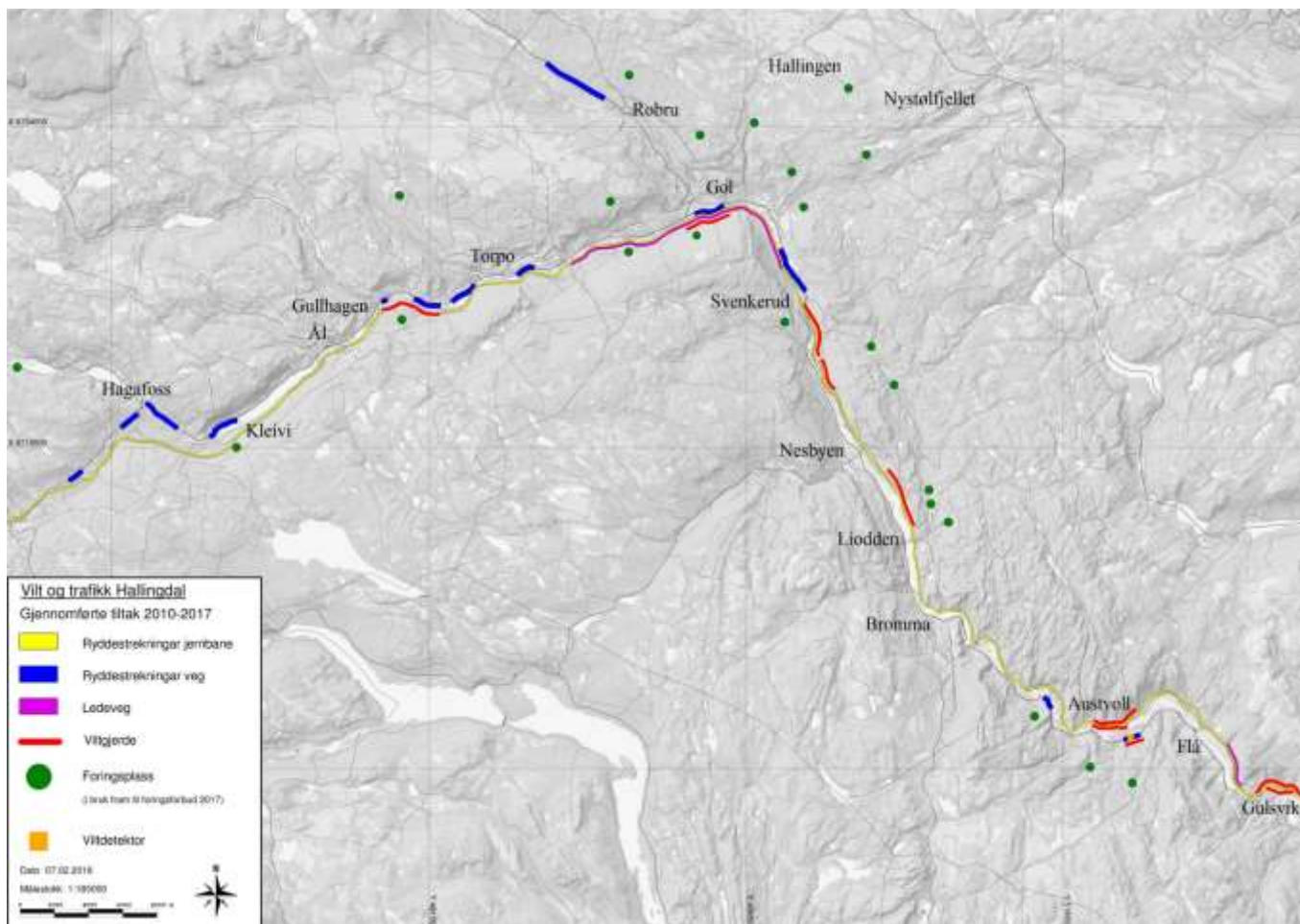
Det har vært mulig for alle å følge merket elg på: www.dyreposisjoner.no.

Prosjektets nettside: www.nina.no/prosjekter/elgprosjektetivaldresoghallingdal.aspx

Paul Ole Kleven fra Gol viltneimnd var delaktig i merkeprosjektet.

Etablerte fysiske tiltak i Hallingdal i perioden 2010 – 2017.

Dette bildet er tatt med viltkamera ved Bergensbanen. Viser at elgen går langs strømgjerdet uten berøring.

Tiltak for organisering, sikkerhet og varsling

Opplæring og organisering av fallviltgrupper

Sikkerhetskurs

Trygghet for personer som rykker ut ved påkjøring av hjortevilt har vært et tema i mange år. Prosjektet har hatt stort fokus på sikkerhet for fallviltmannskaper. Det er krevende å arbeide langs sterkt trafikkerte veger, og dette utgjør en risiko for mannskaper og trafikanter. Vi kom til den konklusjonen at det måtte lages et tilpasset kurs fallviltmannskaper.

Målsetting

- Fallviltmannskapenes egen sikkerhet.
- Lære å trafikksikre området/stedet der påkjørselen har skjedd.
- Sørge for at dyra lider minst mulig og at vegen ryddes på en effektiv måte.
- Ta vare på trafikantene.

Tema

- Varsling til instanser.
- Arbeidsvarsling i vegbanen. Regler for tøy, lys, skilt og trafikkdirigering.
- Praktisk utstyr for håndtering av vilt.
- Førstehjelp med instruktører fra prosjektet Livreddere i Hallingdal / Norsk Luftambulanse

Tre kurs er gjennomført på Torpomoen rednings- og øvingspark i august 2010, januar 2012 og september 2017 med hovedinstruktør fra Statens vegvesen. Ca. 90 deltakere fra samtlige viltneemnder i Hallingdal, andre kommuner i Buskerud og Sør-Aurdal kommune i Valdres. I tillegg deltakere fra politiet, Statens vegvesen og Bane Nor. Det gikk fem og et halvt år mellom andre og tredje kurs i påvente av Vegdirektoratets nye kriterier for tilpasning til fallviltmannskaper.

Livsviktig: Renée Riksvold og Jørn Fossnes underviser i førstehjelp i 2012.

2017-kurset

Etaten stiller nå krav om opplæring i arbeidsvarsling for alle som arbeider på veg – det vil også si fallvilt- / ettersøksmannskap. Dette var derfor hovedtemaet med Arvid Løver fra Statens vegvesen som foreleser. Kjell Sævre foreleste om førstehjelp med hovedvakt på sjokk. Ove Flatland tok for seg påkjørsler langs jernbanen. De to sistnevnte er aktive i Vilt og trafikk.

Arvid Løver

Beviset: Paul Ole Kleven (t.v.), Lars Kleven og Kjell Sævre. Far og sønn Kleven er begge med i fallviltgruppa i Gol. Kjell er aktiv i Flå. Han foreleste om førstehjelp på

Utstyr til fallviltgrupper

Med tilskudd fra Statens vegvesen, Veidekke og Sparebank 1 Hallingdal Valdres er følgende utstyr anskaffet:

- To til fire sikkerhetsskilt i hver kommune
- Refleksvester for fallviltmannskap
- Utstyr for håndtering av vilt

Prosjektet har – på en samling i Flå – også arrangert demonstrasjon av utstyr for håndtering av fallvilt for alle fallviltgruppene i Hallingdal.

Utstyrsvurdering: Østen Wold (t.v.), Jon Andreas Ask, Ole-Petter Haugen, Svein Dag Eriksen, Terje Finnerud, Per Aksel Knudsen, Torbjørn Grøslandsbråten og Arne Grøtt.

Samarbeid med politiet

Prosjektet har hatt et nært og godt samarbeid med politiet. Rutiner i forhold til varsling av viltstående er gjennomgått.

Politiets rolle og varslingsrutiner ved viltstående:

- Politiet er ansvarlig for meldingsmottak og igangsetting av nødvendige tiltak når det foreligger varsel fra veifarende om skadet/påkjørt vilt, jfr. vegtrafikklovens § 12 - plikter ved trafikkuhell.
- Alle viltstående meldt til politidistriktet blir registrert i politiets operative logg ved distriktets operasjonssentral.
- Politiet varsler alltid ambulanse og brannvesen når det er personskafe.

Viltstående i de respektive kommuner varsles alltid ved:

- Melding om påkjørt og skadet vilt som hjortevilt/store rovdyr (ikke rev, grevling, hare og lignende).
- Melding om tyvjakt (i samarbeid med politiet).
- Funn av dødt vilt (hjortevilt/rovdyr) i skog og mark.
- Spesielle tiltak iverksettes ved skadet ulv og bjørn.

Vegtrafikksentralen varsles:

- Ved dødt småvilt for å ivareta fjerning.
- Døde dyr som ligger på veg eller vegkant og som åpenbart ikke er egnet til menneskemat (har ligget der en stund), er veimyndighetenes ansvar. Politiet tar kontakt med Vegtrafikksentralen (VTS) for videre håndtering. Viltstående vil/kan etter behov innhente disse meldingene i forbindelse med pålagt registrering ved å kontakte politidistriktets operasjonssentral.

Andre varslinger til viltstående:

- Viltstående vil erfaringsmessig måtte påregne å bli varslet/anmodet for bistand hvis elg oppholder seg i hager, åkrer, isråk og langs jernbanespor.

Annet

- Politidistriktets operasjonssentral har i dag tatt i bruk deler av det nye nødnettssystemet og forhåndslagt aktuelle vakttelefoner til de respektive viltstående under en egen hurtigstastgruppe for "Fallvilt". Dette nødnettssystemet vil være forventet ferdigstilt i løpet av inneværende år. Det er derfor viktig at distriktets operasjonssentral fortløpende blir underrettet om endringer i vaktordninger/telefonlister.

Det er trangt om plassen for biler, tog og hjortevilt i Hallingdal.

Nå er det snart heilt vilt att!

KAMPANJEN

Vilt på ville vegar

STARTAR DENNE HAUSTEN

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

VILT OG TRAFIKK

NAF

Fotomontasje: Ole Johnsen, Blye

Buskerud
fylkeskommune

SAMFERDSELDEPARTEMENTET

ECO

HALLINGDAL

SKUE SPAREBANK

Statens vegvesen

Gjensidige
Hallingdal

POLITIET

Spørreskattelsen
Hallingdal

Informasjonskampanjen *Vilt på ville veier*

5 000 – 6 000 hjortevilt drepes årlig på norske veier. I jaktåret 2013-2014 (jaktår starter 1. april og slutter 31. mars) var antallet 5 245. Dette er uhyggelig mange. Samtidig har trafikantrettede informasjonstiltak i stor grad vært forsømt. Derfor startet vi kampanjen *Vilt på ville veier* i 2015 med lansering i Flå i Hallingdal den 12. november. Lanseringen ble også tilgodesett med et direkteinnslag i Dagsrevyen og ellers omtalt i mange medier.

Kampanjen har blitt godt mottatt. Det har vi erfart på aksjonsdager, på seminarer, konferanser, i media og andre sammenhenger – og med besøk fra hele landet på nettsiden www.viltogtrafikk.no.

Det redaksjonelle arbeidet med hjemmesiden viltogtrafikk.no drives på frivillig ubetalt basis. Dette gjelder også den tekniske driften som ivaretas av Hallingdølen.

Samarbeidet med Hjorteviltportalen – www.hjortevilt.no – har vært helt avgjørende for responsen.

Vi har faglige samarbeidspartnere og økonomiske støttespillere som har vært helt avgjørende for å etablere og drifte kampanjen. Se oversikt på www.viltogtrafikk.no.

10 000 viltbånd ble produsert til lanseringen og ble delt ut i ulike sammenhenger til og med sommeren 2016.

Nasjonalt

Vilt på ville veier var først tenkt gjennomført i Hallingdal – og delvis i Buskerud for øvrig – med start høsten 2014 og avsluttes 31. mars 2016. På grunn av at prosjektlederen ble alvorlig syk i oktober 2014, måtte starten utsettes til november 2015 og med kampanjens hovedaktivitet gående fram til sommeren 2016.

Kampanjen ble videreført med nasjonale ambisjoner fra november 2016 til utgangen av mars 2017. Vi fikk tilskudd til trykking og utsendelse av 100 000 viltbånd. Et hundretalls kampanjekontakter i omtrent like mange kommuner meldte seg fra Troms til Agder. Dette var viltneemner, viltforvaltere, ettersøksringer, jaktlag, bedrifter, Statens vegvesen, politiet og enkeltpersoner. I tillegg ble bånd distribuert i Norges Lastebileier-Forbund og på noen Circle K-stasjoner. Samtlige bånd var sendt ut i mars 2017.

Vi fikk tilsagn om sponning av et tilsvarende opplag for en ny kampanjeperiode fra høsten 2017. Tilskuddet ble bekreftet i slutten av september, og 100 000 viltbånd trykket i oktober.

I de to første kampanjeperiodene var båndene gratis for kampanjekontaktene. I den tredje perioden har vi valgt å ta såpass betalt at får dekket utgiftene til produksjon, ekspedisjon, porto og fakturering. Alt dette gjør trykkeriet Rolf Ottesen AS for en god pris. Vi legger også inn 10 øre per bånd for å dekke noen kostnader til driften av kampanjen. Dette inkluderer ikke lønnskostnader. Kampanjen drives fortsatt på frivillig basis. På denne måten får vi altså tilbakebetalt kostnader og dermed kapital til enda et opptrykk.

Rolf Ottesen AS har også ordnet med en egen lenke til et skjema slik at bånd på en enkel måte kan bestilles direkte hos trykkeriet. Lenken ble straks lagt ut på Hjorteviltportalen sammen med omtale av kampanjen. Vi håper på velvilje fra flere nettsider.

Kostnad per bånd for mottaker vil variere med størrelsen på bestillingen.

Eksempler:

50 stk ca kr 3,60 per stk + mva + porto

100 stk ca kr 2,10 per stk + mva + porto

200 stk ca kr 1,35 per stk + mva + porto

500 stk ca kr 0,90 per stk + mva + porto

1000 stk ca kr 0,80 per stk + mva + porto

2000 stk ca kr 0,73 per stk + mva + porto

Støttespillere og produsenter

Det økonomiske grunnlaget for informasjonskampanjen har vært – og er – fullstendig avhengig av eksterne tilskuddet.

Viltbåndene til kampanjeperioden 2017 – 2018 (høst til vår) er på nytt sponset av If Skadeforsikring – tilknyttet selskapets samarbeidsavtale med Norges Lastebileier-Forbund. I tillegg har Fartsskriver AS gått inn med midler.

Andre støttespillere – økonomiske og faglige, for prosjektet Vilt og trafikk og/eller kampanjen Vilt på ville veier er: Bane Nor, Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen. E-CO Energi, Gjensidige Hallingdal, avisa Hallingdølen, Hallingskog, Norges Automobil-Forbund, Landslaget for lokalaviser, politiet, Regionrådet for Hallingdal, Samferdselsdepartementet, Skue Sparebank og Sparebank 1 Hallingdal og Valdres.

Filmprodusentane AS har gjort et enestående arbeid. De er dyktige har levert gode filmer, viktige verktøy til gratis bruk i mange sammenhenger – også for å skaffe tillit hos støttespillerne våre. Fotograf Ole Johs Brye har levert et variert og godt utvalg fotos til bildebanken og hjulpet oss med montasjer m.m.

Ambisjonene om at Vilt på ville veier skulle bli en nasjonal kampanje kunne vi gå ut med under lanseringen takket være finansiell utenfra – slik at vi kunne trykke de første 10 000 båndene, produsere filmer og annet kampanjemateriell. Dertil stilte mange opp gratis med stor entusiasme på mange vis – enkeltpersoner, organisasjoner og etater. Slik fikk vi en god start i Hallingdal – og dristet oss til så signaliserte at vi hadde tro på noe mer.

Da ble samarbeidet med Norges Lastebileier-Forbund avgjørende og tilskuddet fra If Skadeforsikring avgjørende. Det samme kan vi si Rolf Ottesen AS, som ga oss gode vilkår.

Informasjonssamarbeidet med Hjorteviltportalen – www.hjortevilt.no – er særdeles verdifullt. Dette er landets viktigste nettsted innen fagfeltet, eies av Miljødirektoratet og driftes av Norsk institutt for naturforskning. Omtale har vært vår beste markedsføring. I løpet av noen uker hadde vi et hundretalls bestillinger fra hele landet, og lageret ble tømt.

Målsettinger for kampanjen Vilt på ville veier

Trafikantene må i større grad bevisstgjøres på faren for å kollidere med vilt, de må informeres om hvordan varsle om påkjørsler og forstå risikoen ryddemannskapene (viltneemnder/fallviltgrupper) utsettes for i veibanen og vise aktsomhet når de passerer ulykkessted.

Målsettinger i Hallingdal

- Halvere antall viltpåkjørsler i regionen som helhet
- Tilnærmet null påkjørsler strekninger med fysiske tiltak
- Bedre varsling
- Mindre dyrelidelser
- Ivareta trafikantene etter ulykke
- Ivareta fallviltmannskapenes sikkerhet

Det må også understrekes at kampanjen har positiv effekt på trafiksikkerheten generelt; oppfordringer om fart tilpasset forholdene og økt oppmerksomhet er alltid viktig.

Bilder fra kampanjelanseringen november 2015

KAMPANJEN

Vilt på ville vegar

Vi er med!

- Sjølvsgatt støttar Norges Lastebileier-Forbund prosjektet VILT OG TRAFIKK, forsikrar Ole Jonny Læg Reid. Han er aktiv medlem i NLF Buskerud og entusiastisk deltakar i kampanjen VILT PÅ VILLE VEGAR.

Grytidleg kvar morgon køyrer han frå Hovet til arbeidsplassen hos Hallingdal Renovasjon i Ål. Han ser hjortevilt ved eller på vegen nesten kvar gong.

- Vinteren er verst, og det er eit bra tips å la blikket sveipe over sideterrenget. Ser du spor i snøen, senkar du farten. Slik skal også fareskilta påverke deg. Då kan du redde både dyr og menneske. Vi sjåførar – i store og små bilar – har ansvar for

Fotomontage Ole Jonny Læg Reid

alt liv langs vegen. Det betyr også at du pliktar å melde frå om du køyrer på eit dyr. Ring politiet på 02800. Politiet varslar den lokale viltneimnda, seier Ole Jonny.

Les meir og sjå filmar på
www.viltogtrafikk.no

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

STATENS VEGVESEN

VILT OG TRAFIKK

NAF

POLITIET

Buskerud
fylkeskommune

AUKERUD OG PARTNERS

ECO

HALLING
SKOG

SKUE SPAREBANK

Gjensidige
Hallingdal

Sparebankstiftelsen
Hallingdal

Hallingdalen

Faglige samarbeidspartnere

Statens vegvesen
Politiet
Norges Automobil-Forbund
Norges Lastebileier-Forbund

Finansiering

Kampanjen finansieres med bidrag fra flere hold. Siden starten høsten 2015 har vi fått midler og/eller gratis tjenester fra Samferdselsdepartementet, Buskerud fylkeskommune, Bane Nor, Statens vegvesen, E-CO Energi, Gjensidige Hallingdal, Hallingdølen, Norges Automobil-Forbund, Norges Lastebileier-Forbund, Politiet, Skue Sparebank, Sparebank 1 Hallingdal og Valdres, If Skadeforsikring og Fartsskriver AS. På slutten av 2017 innleder vi samarbeid med Landslaget for lokalaviser.

Kampanjens innhold

Hjemmeside

www.viltogtrafikk.no

Hallingdølen har både satt opp siden og gitt oss suppoert kostnadfritt.

Hjemmesida har bra besøk fra hele landet.

Viltbånd

I «hanskeromformat». Tekst og utforming er laget i samarbeid med fagsjefen for trafikkopplæring NAF. Inneholder informasjon til bilfører og brukes til å merke ulykkesstedet dersom dyret stikker til skogs.

Kampanjeplakat

Fellesaksjoner

Sammen med viltneemnder, Statens vegvesen, politiet, Norges Lastebileier-Forbund, Norges Automobil-Forbund og andre.

Samarbeid: Aksjonskveld februar 2016 i Nes med utdeling av viltbånd. Viltneemnda, politiet, Statens vegvesen og NAF avd. Hallingdal deltok.

Årlig markering

På sikt etablere en årlig nasjonal vilt og trafikk-markering en dag i november.

Bildebank

Det første tilfanget til bildebanken er levert av fotograf Ole Johs. Brye på Ål.

Planen er å opparbeide et arkiv som viser hendelser i trafikken og andre relevante motiv. Form, utsnitt og vinklinger er viktig – gjerne også dramatisert i sort/hvitt. Bilder for store og små flater – digitale og papirbaserte.

Plakater og bildemontasjer

Etter behov og mulighet - og hva økonomien gir mulighet for. Plasseres godt synlig hos virksomheter som lar oss disponere plass. Tilgjengelig for nedlasting og utskrivning fra viltogtrafikk.no. Eventuelt trykke noen større formater – også for rollups.

Medieomtaler

Pressemeldinger og andre fremstøt.

Filmer

Alle levert av Filmprodusentane AS

- Skogens konge
- Kollisjonen
- Når uhellet er ute
- Opprydding
- Effekten av strømgjerde

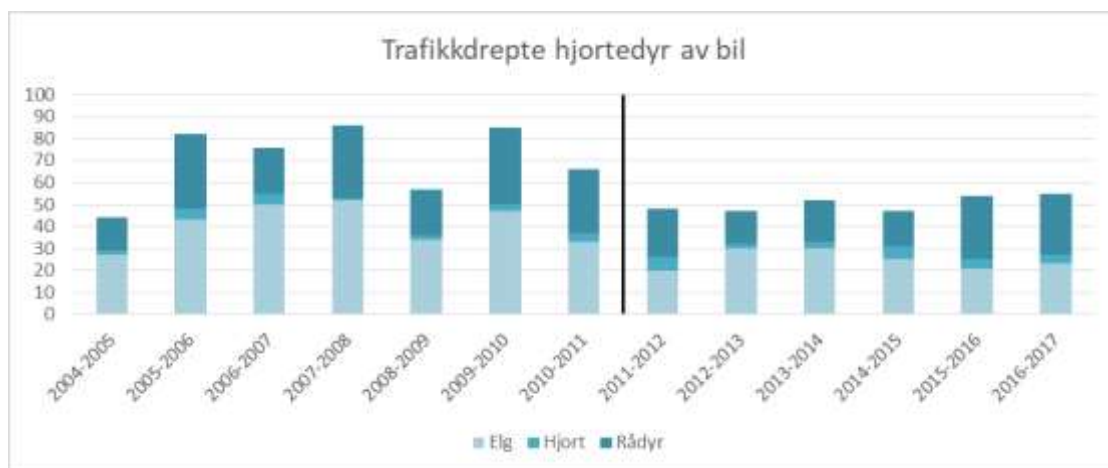

Resultat 2010 - 2017

I perioden fra prosjektstarten i mars 2010 til 2017 har Vilt og trafikk i Hallingdal hatt mest fokus på elg; i fortsettelsen skal oppmerksomheten rettes like mye mot hjort og rådyr – i likhet med landet for øvrig.

Trafikkdrept elg, hjort og rådyr samlet på alle strekninger i Hallingdal

Årlig gjennomsnitt og endring i prosent fra prosjektstarten mars 2010			
	2004 - 2010	2010 - 2017	Endring i prosent
Totalt bil og tog	129	72	- 44
Bil	73	53	- 28
Tog	56	19	- 66
Påkjørt av bil	2004 - 2010	2010 - 2017	Endring i prosent
Elg	43	26	- 39
Hjort	3	4	+ 45
Rådyr	27	23	- 18
Påkjørt av tog	2004 - 2010	2010 - 2017	Endring i prosent
Elg	51	16	- 69
Hjort	2	1	- 47
Rådyr	3	2	- 30

Trafikkdrept drept elg på strekninger med fysiske tiltak i Hallingdal

Strekninger med fysiske tiltak	Påkjørslar før prosjektstart (2006-2009)	Prosjektet startet i mars 2010. Påkjørslar 2010 - 2012	Påkjørslar 2013-2017
Flå: Rv 7, Gislerud. Skogrydding	8	6	0
Flå: Rv 7, Aavestrud. Skogrydding, el. viltgjerde med detektor.	10	5	1
Flå: Jernbanen, Roppemoen. Elektrisk viltgjerde.	14	9	1
Flå: Velta Austvoll			0
Flå: Gaptjern			0
Nes: Jernbanen/ FV, Nes østside. Elektrisk viltgjerde	17	4	1
Gol: Rv 7, Storøyne. Skogrydding.	0	3	2
Gol: Jernbanen, Gol stasjon til Mobrua. Elektrisk viltgjerde.	8	1	0
Gol: Rv 7, Engene. Skogrydding.	2	2	0
Gol: Rv 52, Gladhus mot Granheim. Skogrydding	5	8	17
Ål: Rv 7, Ved asylmottak. Skogrydding	5	1	2
Ål: Rv 7, Torpomoen til Ål trelast. Skogrydding.	1	4	6
Ål: Rv 7, Breie til Kleivi. Skogrydding.	1	2	1
Ål: Jernbanen, Hovda. Elektrisk Viltgjerde	5	0	0
Ål: Rv 7, Gullhagen til avkjøring Vats. Skogrydding	2	2	2
Ål: Rv 7, Avkjøring Torpo vest. Skogrydding.	0	4	3
Ål: Rv 7, Kleivi. Skogrydding	2	6	0
Hol: Rv7, Kvislabakkene. Skogrydding.	1	1	1
Hol: Rv 7, Meiebyggene. Skogrydding.	4	3	1
Hol: Rv7, Foss-Åker. Skogrydding.	2	1	3

Skadeomfang

Vi erfarer at ulykkene har blitt mindre alvorlige og skadeomfanget også på kjøretøy har blitt mindre. Vi mener at rydding langs veg, er en vesentlig årsak til dette.

Vurdering av aktiviteten 2010 – 2017

Enestående samarbeid og egeninnsats

Det er all grunn til å fremheve det reelle og entusiastiske samarbeidet mellom alle som deltar i Vilt og trafikk i Hallingdal – kommuner, etater og organisasjoner. Egeninnsatsen i prosjektet er stor; mange enkeltpersoner har gjort et enestående arbeid – helt avgjørende for det vi har fått til og de resultatene som er oppnådd. Prosjektet preges av fellesinnsats og kombinasjonstiltak, som har innvirkning på både veg og jernbane. Vi har fått økonomiske tilskudd fra mange hold, tilskudd som prosjektet har vært helt avhengig av.

Økonomien

Aktiviteten har vært sikret med til dels betydelig tilskudd fra mange hold – til drift og tiltak. De største bidragene inn på prosjektets konto har kommet fra Bane Nor, Buskerud fylkeskommune og Samferdselsdepartementet.

Bane Nor

Etaten setter stor pris på prosjektets enestående form for samarbeid. Dette utløser midler Bergensbanen i Hallingdal.

Sikkerhet for fallviltmannskapene

Kursene for fallviltmannskapene har blitt svært positivt mottatt. De fleste som arbeider med fallvilt i Hallingdal, har nå vært på kurs. Det er viktig å ta sikkerheten til fallviltmannskapene på alvor og sette dem i stand til å takle ulike situasjoner som kan oppstå under ettersøk og opprydding etter påkjørsler.

Fysiske tiltak

Størst innsats og ressursbruk er naturligvis satt inn i de fysiske tiltakene i prosjektet. Tiltakene har vært både tradisjonelle, som skogrydding og fôring – og nye, som elektriske gjerder og passeringsvarsling.

Elektriske gjerder

Erfaringene med de elektriske gjerdene er entydig positive. Det har vært enkelte innkjøringsproblemer, men etter noe prøving og feiling fungerer gjerdene godt, og nedgangen i påkjørsler er betydelig. Her er noen få av de mange kommentarene fra de frivillige mannskapene:

"På de 2,5 kilometerne som strekningen utgjør, er det ikke påkjørt elg på jernbanen eller fylkesvegen og kun én på riksveg 7. Selv om trekket ikke kom før i midten av januar, har det vært et normalt år med elg. Flere kuldeperioder på 20 til 25 minusgrader. Snø fra 40 til 60 cm langs el-gjerdet. På denne strekningen var det i 2010 registrert fem elgpåkjørsler av tog – fire med døden til følge. Fylkesveien hadde to ulykker med materielle skader."

"Status for perioden 2011/2012. Ingen påkjørsler av hjortevilt på fylkesveg, jernbanen eller riksveg 7 der el-gjerdet er montert. Det er flere dyr som bryter seg gjennom denne sesongen, men det vil være naturlig med den store pågangen."

"Gjerdet på Roppe har fungert etter hensikten. De aller fleste elgene har trukket seg tilbake etter kontakt med gjerdet. Noen elger har imidlertid kommet gjennom til gal side, men disse er få. En del elg har kommet fra vest (nedsiden av jernbanen), kommet seg inn på jernbanen og så forsert gjerdet i fart. I perioden har en elg fulgt gjerdet for så å krysse jernbanen over brua, en annen har gått gjennom i undergangen. Dette er gode tegn. Erfaringene på Roppe er så gode at et gjerde på vestsiden bør settes opp. Viltkameraer er viktig for å dokumentere elgens oppførsel langs gjerdet. To elger, ei ku og en okse er påkjørt av tog på Roppe i vinter. Dette er langt færre enn normalt."

Passeringsporten i Flå

Når det gjelder detekteringssonen, var det en del tekniske problemer i starten. Dette har særlig vært knyttet til de automatiske visirskiltene. Årsakene kan være ising og nedbør, kommunikasjons- eller dataproblem. Året etter at skiltet ble satt opp, var det også mye vegarbeid i området slik at sonen ikke har fungert optimalt. Det har derfor ikke vært så mange kryssninger som ønsket og delvis har elgen krysset nord for sonen. En videre oppfølging må være å forbedre gjerdet og de tekniske løsningene.

El-gjerdet ved detekteringssonen ved Aavestrud har fungert tilfredsstillende. Gjerdet har vært avvisende for de elgene som har kommet fra skogen for å krysse riksveg 7. Det er vanskelig å si hvor mange dyr som har gått over vegen der slusa er. Ingen elger er påkjørt ved Aavestrud de to siste vintrene – dvs til og med mars 2017. Status for vinteren gjøres opp i april 2018.

Fôring og rydding

Vi vet fôring og rydding langs veg og jernbane fungerer til en viss grad. Vi har ikke kunnet påvise den fulle effekten av ryddingen langs riksveg. Ryddingen langs Bergensbanen 2009-2011 var svært vellykket og bidro til å senke antall påkjørsler langs sporet.

Informasjon til trafikanter

Prosjektet har fått bred omtale i media. Statens vegvesen har i perioder i sammenheng med kontroller informert trafikantene om risikoen for påkjørsler.

Kartlegging av påkjørsler og viltets bevegelser

Dette er et delprosjekt i Vilt og trafikk Hallingdal som ble satt i gang høsten 2013. Det er fullfinansiert og møtes med entusiasme fra mange hold. Prosjektet avsluttes i april 2018.

Godt kjent

Vi erfarer at Vilt og trafikk som idé og prosjekt får økende interesse også utenfor Hallingdal. Årsakene til dette er mange: kampanjen Vilt på ville veier og spredningen av viltbånd, nettsiden www.viltogtrafikk.no, samarbeidet med Hjorteviltportalen (www.hjorteviltportalen.no), stor oppmerksomhet hos Bane Nor. Presentasjoner og foredrag på blant annet Naturdatas viltkonferanse, ettersøksseminar på Jakt- og fiskesenteret i Flå, seminaret Hjortevilt med Skogbrukets kursinstitutt som arrangør, Vilt og trafikk som medarrangør av seminaret Bilisten og hjortevilt påkjørsler samt presentasjoner i andre mindre fora. Vi har fått bra dekning i mediene – også i direktesendinger på NRK Radio og TV.

Et lignende prosjekt er etablert i regi av Hedmark fylkeskommune, og vi samarbeider etter behov.

Økonomi

Vilt og trafikk var delprosjektet i Trafikktryggleik Hallingdal fram til sistnevnte ble avsluttet i 2012. Vi har konto og gratis regnskapsførsel hos Gol kommune.
Regnskap for 2012 – 2017 omfatter også kampanjen Vilt på ville veier.

Vilt og trafikk 2012 – 2017 Rekneskap

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Inntekter						
Finansieringsutgifter /avsetning til bundet fond	214 716,00		132 517,55		32 356,06	12 704,92
Refusjonar og tilskot			-455 000,00	-50 000,00	-239 000,00	-95 015,91
Utgifter						
Kjøp av varer og tenester		33 693,53	322 482,45	228 448,34	206 643,94	75 522,60
Overføringer og tilleggsløyvinger til andre		100 000,00		12 655,90		6 788,39
Finansieringsinntekter/ Bruk av bundet fond		-33 693,53		-191 104,24		
Balanse	-214 716,00	100 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Merk: Regionrådet overførte 214 716 kr til prosjektet i 2012, som ble avsatt til bundet fond						
Merk: I 2013 ble kr 100 000 overført til elgmerkeprosjektet, derav balansen på 100 000.						
Balansekontobeholdning per 31.12.2017						-67 497,76

Godkjent av konstituert økonomisjef
Elin Pedersen, 16.03.2018

Bane Nor og Statens vegvesen

Blant annet som en følge av deltakelse i samarbeidsprosjektet Vilt og trafikk har Bane Nor i perioden 2010 – 2017 bevilget ca. 11,9 millioner kroner til ulike forebyggende tiltak i Hallingdal. Noen av tiltakene har også innvirkning på veg.

I samme periode har Statens vegvesen brukt ca. 7 millioner kroner til forebygging av vilt på kjørslar. Bruken av disse midlene er også til dels påvirket av etatens deltakelse i Vilt og trafikk.

Oversikt økonomiske bidragsytere til kampanjen Vilt på ville veier

Samferdselsdepartementet	175 000
Fylkets trafikksikkerhetsutvalg i Buskerud	100 000
Gjensidige Hallingdal	25 000
Sparebankstiftelsen Hallingdal Valdres	50 000
Statens vegvesen Buskerud	50 000
E-CO Energi	30 000
Skue Sparebank	25 000
Forsikringsutvalget for Hallingdal	25 000
Norges Lastebileier-Forbund avd. Buskerud	7 000
Regionrådet for Hallingdal	30 000
Jernbaneverket / Bane Nor	82 000
If Skadeforsikring	140 000
Fartsskriver AS	10 000

I tillegg kostnadsfri bistand / tjeneste fra

Hallingdølen, Norges Automobil-Forbund, Norges Lastebileier-Forbund, politiet og Hjorteviltportalen. 2017 innleder vi samarbeid med Landslaget for lokalaviser.

Faglige og økonomiske bidragsytere

BANE NOR

Statens vegvesen

POLITIET

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

Dyrebeskyttelsen Norge

**HALLING
SKOG**

**BUSKERUD
FYLKESKOMMUNE**

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

ECO

HALLINGDAL

Gjensidige
Hallingdal

**LANDSLAGET FOR
LOKALAVISER**

Hallingdølen

Forslag til

Handlingsplan Vilt og trafikk for perioden 2018 – 2020

Endelig plan etter svar fra Hallingdals-kommunene, Buskerud fylkeskommune, Statens vegvesen og Bne Nor)

Videreføring

Vilt og trafikk videreføres som en kontinuerlig virksomhet basert på prosjekt av ett eller flere årsvarighet. Vi skal bygge videre på erfaringene i Hallingdal fra perioden 2010 – 2017 – ta vare på etablerte tiltak og sette i gang nye i den grad økonomien tillater.

Vi ønsker også å engasjere lønnet prosjektleder i en treårig delstilling.

Til nytte for flere

Vår organisering og aktivitet lar seg overføre til hele Buskerud fylket / Region Viken. Vi vil gjerne bistå kommuner og andre i så måte.

Vi ønsker også samarbeid og erfaringsutveksling med andre områder i landet.

Prosjektforum

Januar 2018:

Knut Erik Jetlund – leder
Jon Anders Hefte – Bane Nor
John Helge Klaussen – Statens vegvesen
Bjørn Nyhus – Statens vegvesen
(Representant fra Buskerud fylkeskommune?)
Heidi Granli – ordfører Gol kommune
Geir Vidme – politiet
Christoffer Norhaug – politiet
Kjell Sævre – Viltnemnda Flå kommune
Torbjørn Grøslandsbråten, Viltnemnda Flå kommune
Jon Andreas Ask – viltforvalter Flå og Nes kommuner
Knut Aavestrud – fagleder Flå kommune
Ole-Petter Haugen – viltnemnda Nes kommune
Tommy Haugen – viltnemnda Nes kommune
Gerd Jorde – viltnemnda Nes kommune
Jørn Magne Forland – viltforvalter Gol kommune
Paul Ole Kleven – viltnemnda Gol kommune
Petter Owesen – viltforvalter Hemsedal kommune
Olav Wollebæk – viltnemnda Hemsedal kommune
Ragnar J. Haga – viltforvalter Ål kommune
Ove Flatland – Ål kommune
Per Aksel Knudsen – viltnemnda Hol kommune
Torkil Bratberg Dokk – utmarksrådgiver Hol kommune
Kolbjørn Berg – Hallingskog
Frederick C. Lund – NAF avd. Hallingdal
Ole Jonny Læg Reid – Norges Lastebileier-Forbund avd. Hallingdal
André Høva – Mattilsynet

Prosjektgruppe

Knut Erik Jetlund	prosjektleder	tlf. 91683697	kejet@online.no
Jørn Magne Forland	miljøvernrådgiver Gol kommune	tlf. 97021974	jorn-magne.forland@gol.kommune.no
Heidi Granli	ordfører Gol kommune	tlf. 91673900	heidi.granli@gol.kommune.no
Torkil Bratberg Dokk	utmarksrådgiver Hol kommune	tlf. 93639959	torkil.bratberg.dokk@hol.kommune.no
Knut Aavestrud	fagleder Flå kommune	tlf. 47759030	knut.aavestrud@flaa.kommune.no
Ragnar J. Haga	skogbrukssjef Ål kommune	tlf. 90062955	ragnar.j.haga@aal.kommune.no
Bjørn Nyhus	overingeniør Statens vegvesen	tlf. 90575695	bjorn.nyhus@vegvesen.no
Jon Anders Hefte	byggeleder Bane Nor	tlf. 91659856	jon-anders.hefte@banenor.no

Gruppa har lagt fram forslaget til videreføring av Vilt og trafikk med avklaringer av eierskap, organisering, drift og finansiering. (Konkretiserte avklaringer etter svar på søknader)

«Vilt og tryggere trafikk»

I perioden 2018 – 2020 gjennomføres prosjektet «Vilt og tryggere trafikk». Navnet er valgt fordi vi skal ha et helhetlig perspektiv på trafikksikkerhet.

Vi er overbevist om at økt fokus på risikoen for vilt på kjørsler er et godt bidrag til generelt tryggere trafikk på veg.

Målsettingene for perioden 2018 – 2020 i Hallingdal / prosjektområdet

- Færre trafikkulykker (ikke bare viltulykker)
- Ytterligere nedgang i gjennomsnittlig antall drept hjortevilt på veger og jernbane målt mot årlig gjennomsnitt i jaktårene 2015 – 2017
- Tilnærmet null drepte på strekninger med fysiske tiltak
- Bedre varsling av viltulykker
- Mindre dyrelidelser
- Ivareta trafikantene etter ulykke
- Ivareta fallviltmannskapenes sikkerhet

Elg, hjort og rådyr

Lokalt i Hallingdal har prosjektet og kampanjen hatt mest fokus på elg. I fortsettelsen skal oppmerksomheten rettes like mye mot hjort og rådyr som skal vurderes for eventuelle spesielle tiltak.

Aktivitet og finansiering

Prosjektstyringen

Det er en forutsetning at Statens vegvesen, Bane Nor, Buskerud fylkeskommune og kommunene bistår med midler til prosjektstyringen

- lønn og utgiftsdekning til prosjektleder
- møter
- drift av nettside
- m.m.

Tiltak

Tiltakene er avhengige av finansiering fra Statens vegvesen, Bane Nor og eventuelle andre – offentlige og private.

- Informasjonsvirksomhet
- Fysiske tiltak
- Sikkerhetskurs for fallviltmannskapene
- Overføring av kunnskap til hele Buskerud fylke / Region Viken

Fysiske tiltak i Hallingdal

Innmeldte behov januar 2018

Samtlige kommuner har levert forslag til aktuelle nye tiltak og vedlikehold av eksisterende tiltak. Eksempelvis er det viktig å hindre gjenvekst etter rydding; slike strekninger vil ellers bli ettertraktete beiteområder og øke risikoen for påkjørsler.

Utsiktsrydding

Nevnes må også "Utsiktsryddeprosjektet – eit opnare Hallingdal", som ble startet i februar 2009 og avsluttet i desember 2010. Kommunene har forpliktet seg til å yte årlige bevilgninger til vedlikehold av strekningene i sin kommune. Flere steder er det nå behov for skjøtsel, og i løpet av perioden 2018-2020 skal hver kommune sørge for nødvendig skjøtsel.

CWD

Fra høsten 2016 er salting og føring forbudt pga sykdommen Chronic Wasting Disease (CWD). Det kan bli aktuelt å vurdere søknader om dispensasjon)

Statens vegvesen

Etaten ønsker å følge opp innmeldte behov fra kommunen og vurdere disse når tiltak skal prioriteres.

Bane Nor

For 2018 har Bane Nor midler til sprøyting og manuell hogging av ettervekst på rydestrekninger. Etaten har også én million kroner til gjerde i 2018.

Flå kommune

- Forlenge eksisterende gjerde langs jernbanen på Roppe fram til Gulsviktunnelen. På østsiden av jernbanen er det ca. 500 meter, og på andre siden ca. 900 meter. Dette ville føre til at gjerdet vil gå fra tunell til tunell. I høst var det flere spor sør for avslutningen av eksisterende gjerde.
- Forlenge eksisterende gjerde ved Grøslund ca. 450 meter nordover på begge sider av riksveg 7. Dette har vært den mest utsatte strekningen høsten 2017 med 4 påkjørsler. Hvis det må prioriteres mellom kulepunkt 1 og 2 er dette den viktigste strekningen.

Nes kommune

- Bytte ut strømgjerde langs jernbanen med permanent gjerde
- Vedlikeholdsrydding langs Rv. 7, især på strekningen Garnås - Svenkerud

Gol kommune

- Skogrydding langs fv 51 (Valdresvegen). På strekning fra rasteplass ca. 400 meter etter Åsgardane barnehage og opp til Rustebrenna må det tynnes/ hogges mer.
- Bytte ut deler av strømgjerdet fra Mobrua til Gol stasjon med permanent gjerde
- Hastighetsnedsettelse langs Rv 52 mellom Gladhus og Granheim fra november/desember til februar/mars. Det er her det er flest påkjørsler av elg i Gol kommune, på tross av skogrydding.

Ål kommune

- Gjerde på strekningen asylmottaket – Trillhus, begge sider av riksveien
- Vedlikeholdsrydding på strekningen fra asylmottaket til avkjøring Torpo vest.
- Vedlikeholdsrydding på strekningen fra Torpomoen til Ål Trelast.
- Vedlikeholdsrydding på strekningen fra Gullhagen til Oppsjøtippen.
- Vedlikeholdsrydding på strekningen fra Breie til Kleivi.

Hol kommune

- Rv 7 Meiebakkene, vedlikehold av tidligere ryddestrekning, samt en liten utvidelse av eksisterende rydding på østsiden av veien.
- Rv 7 Rydding av strekningen Søre Trageton- Granheim (omtrent 450 m)
- Fv 50 Rydding av strekningen Einset - Innkjøring Minnestølen (omtrent 1,6 km totalt, men det går an å spesifisere ytterligere)
- Fv 50 Rydding av strekning ved Hansehaugen (omtrent 150 m)
- Gjerde langs jernbanen Hol st.- Vestreim

Hemsedal kommune

- Bør hogge mer fra dammen til og med sletta ved Flåmyra. 30 meter på hver side.
- Følge opp for å få fjernet rundballer som ligger nær vegen. Det er generelt bra, men vi har noe etterslep.
- Behov for ledegjerde ved ulykkessving nord for Hjelmen

Vilttrekk og påkjørsler

Ulykkeskartene ajourføres etter hvert jaktår.

Kommunene er nå forpliktet til å legge inn fallviltdata med blant annet GPS-koordinater i Hjorteviltregisteret enten fortløpende eller etter endt jaktår. Dette gir en god oversikt over påkjørsler og problemområder. Kunnskapen om påkjørselspunkt og -strekninger gir føringer for hvor nye tiltak skal iverksettes.

Merkeprosjektet

Prosjektet avsluttes 1. april 2018. Sluttrapporten presenteres 14. juni 2018) og skal omtale tema knyttet til trafikkpåkørsler, dvs info om elgens trekk, adferd og biotopvalg. Dette skal påvirke valg av tiltak mot dyrepåkørsler.

Sikkerhetskurs for fallviltgrupper

Nytt kurs arrangeres etter behov. Det neste høsten 2019 / vinteren 2020.

Informasjonsvirksomhet

Markedsføring og distribusjon styrkes – eksempelvis gjennom disse kanalene:

- www.viltogtrafikk.no
- facebook
- lenker til vår nettside
- viltansvarlige i fylker/regioner og kommuner
- Vilt og trafikk-kontakter i flest mulig kommuner
- samarbeid med Landslaget for lokalaviser
- politiet
- Statens vegvesen
- våre faglige og økonomiske samarbeidspartnere
- turiststeder
- grunnskolen og videregående skoler
- bedrifter
- kjøreskoler
- bilforhandlere
- kommunene
- destinasjonsselskap
- hytteforeninger

Nettside og facebook

Nettsida fornyes i april 2018, og samtidig oppretter forumet facebook konto.

Ny video

En versjon spesielt for tunge kjøretøy er delvis produsert, men ikke fullfinansiert. Dette bør ordnes i 2018.

Nye samarbeidspartnere februar 2018

- Landslaget for lokalaviser (LLA). Hovedkontoret legger til rette for kontakt med LLAs 120 medlemsaviser
- Våren 2018 innleder vi samarbeid med Dyrebeskyttelsen Norge. Innebærer også logoplassering/lenke hos hverandre.

Kampanjen Vilt på ville veier i 2017 – 2018 og 2018 - 2019

Viltbåndet for perioden høsten 2017 – våren 2018 er i all hovedsak identisk med fjorårets. Litt endring av logoer og et nytt punkt om hjort. 100 000 ble trykket i oktober og i starten av april 2018 var ca 52 000 av dette opplaget sendt ut med bra nasjonal spredning.

Rolf Ottesen AS er vårt faste trykkeri. I tillegg til produksjonen tar de seg også av ekspedering og fakturering. Alt til en svært god pris. Det er også laget en lenke til et skjema slik at alle bestillinger kan gå direkte til trykkeriet. Lenken ligger også hos Hjorteviltportalen (hjortevilt.no). Vi håper lenken kan legges ut hos flere.

Kampanjen er for andre gang finansiert fra If Skadeforsikring med kr 70.000,-. I tillegg har Fartsskriver AS bidratt med kr 10.000,-.

Denne gangen prissetter vi båndene slik at vi får dekket kostnadene til trykking, ekspedering, porto og kampanjelederens driftsutgifter vedrørende gjennomføringen. Ingen i Vilt og trafikk er lønnet for arbeidet med kampanjen. På denne måten får vi altså dekket selvkostnadene og kan bruke kapitalen på nytt i en neste kampanjeperiode eller eventuelt til annen forebygging av viltulykker.

Våren produseres i tillegg en spesialutgave av viltbåndet i samarbeid med Dyrebeskyttelsen i Norge. Opplaget 50 000 som finansieres i sin helhet av Dyrebeskyttelsen og distribueres gjennom organisasjonens 10 000 medlemmer i 30 lokalforeninger. Denne utgaven har også med Dyrebeskyttelsens logo.

Kampanjen 2018 – 2019

Bruk av restlageret fra vinteren fra 2017 – 2018. Nytt opplag etter behov.

Budsjett Vilt og trafikk 2018 – 2020

Prosjektstyring

Kostnader	2018	2019	2020
Lønn prosjektleder	90 000	90 000	90 000
Fornyng av nettside	33 180		
Drift av nettside	4 455	5 940	5 940
Reiser	15 000	20 000	20 000
Andre utgifter	7 365	34 060	34 060
Totalt	150 000	150 000	150 000

Inntekter	2018	2019	2020
Buskerud fylkeskommune	70 000	70 000	70 000
Statens vegvesen	25 000	25 000	25 000
Bane Nor	25 000	25 000	25 000
Hemsedal kommune	5000	5000	5000
Gol kommune	5000	5000	5000
Nes kommune	5000	5000	5000
Ål kommune	5000	5000	5000
Hol kommune	5000	5000	5000
Flå kommune	5000	5000	5000
Totalt	150 000	150 000	150 000

Fysiske tiltak høsten 2018 - 2019

(Budsjetteres i august 2018 etter innmeldte behov fra kommunene)

	2018	2019	2020
Bane Nor	850 000		

Kampanjen Vilt på ville veier 2018 – 2019 (i tillegg til prosjektstyringen)

(Budsjetteres i august 2018 med bakgrunn i erfaringene vinteren 2017 – 2018)

	2018/2019

Nå er det helt vilt.

Senk farten!

KAMPANJEN

Vilt på ville veier

Statens vegvesen

STATENS VEGVESEN

NORGES LASTEBILEIER-FORBUND

VILT OG TRAFIKK

NAF

POLITIET

www.viltogtrafikk.no